

Pirkanmaan hyvinvointialue
PL 272, 33101 Tampere
nuorisovaltuusto@pirha.fi
pirha.fi

Lausunto
5.10.2026

Pirkanmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuuston lausunto mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelmasta

Pirkanmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuusto kiittää mahdollisuudesta lausua mielenterveyspalveluiden kehittämissuunnitelmasta. Kokonaisuutena suunnitelma vaikuttaa erittäin hyvin valmistellulta, ja siinä on huomioitu Pirkanmaan asukkaiden erilaiset tarpeet ja elämäntilanteet.

Olemme kuitenkin huolissamme mielenterveyspalveluiden keskittämisen vaikutuksista palveluiden saavutettavuuteen eri puolilla Pirkanmaata. Pitkät matkat esimerkiksi Tampereelle voivat muodostaa merkittävän kynnyksen palveluihin hakeutumiselle ja niiden käyttämiselle. Erityisesti nuorille ja ikääntyneille mielenterveyspalveluiden käyttäjille pitkät matkat voivat olla kuormittavia ja vaikeasti toteutettavia. Myös työikäisille reuna-alueilla asuville palvelukäynti voi tarkoittaa huomattavaa ajallista ja taloudellista kuormitusta, sillä hoitokäyntiin saattaa kuluja pahimmillaan kokonainen työpäivä. Vaikka julkiset liikenneyhteydet olisivat sinänsä kohtuullisen helposti saavutettavissa, voi niiden käyttäminen olla mielenterveyden haasteista kärsivälle lapselle, nuorelle tai aikuiselle erittäin kuormittavaa tai haastavaa.

Ymmärrämme kuitenkin, että Tampere on sijaintinsa ja kulkuyhteyksien vuoksi suurimmalle osalle Pirkanmaan asukkaista saavutettavampi kuin Sastamala tai Valkeakoski. Pidämmekin palvelurakenteen uudistamista erittäin tarpeellisenä ja tärkeänä. Samalla haluamme painottaa, että jokaiselle pirkanmaalaiselle tulee turvata mahdollisuus turvalliseen, kohtuulliseen ja inhimilliseen matkaan mielenterveyspalveluihin sekä mahdollisuuksien mukaan myös lähikontaktiin.

Pidämme liikkuvien palveluiden lisäämistä sekä etäpalveluiden yhdenvertaisen saatavuuden varmistamista erittäin tärkeinä. Suunnitelmassa nämä tavoitteet on huomioitu kiitettävästi, ja niihin liittyvät uudistukset voivat parhaimmillaan olla merkittäviä tekoja pirkanmaalaisien turvallisuuden, yhdenvertaisuuden ja mielenterveyden edistämiseksi. Toivomme kuitenkin, että liikkuvien palveluiden laajentamista selvitetään tulevaisuudessa myös muiden kuin psykoosisairauksista kärsivien henkilöiden tarpeisiin. Esimerkiksi vaikeaa masennusta sairastaville palveluiden saaminen lähelle olisi varmasti merkittävä ja tarpeellinen tuki.

Lisäksi jäimme kaipaamaan suunnitelmasta vahvempaa huomiota oppilaitosten mielenterveyspalveluihin sekä konkreettisia toimenpiteitä niiden kehittämiseksi. Kokemuksemme mukaan oppilaitosten mielenterveyspalvelut ovat monin paikoin ruuhkautuneita, ja avun saaminen helposti ja oikea-aikaisesti voi olla haastavaa. Erityisesti toisen asteen opiskelijoiden mahdollisuudet saada tukea koulun tai oppilaitoksen kautta ovat riittämättömät. Toisen asteen opiskeluhoito ja koulujen psykologipalvelut ovat jo nyt todella ruuhkautuneet ja rajoitetut. Mielenterveyden haasteiden lisääntyessä tilanne vain

vaikeutuu. Nuorten mielenterveyden ongelmien ennaltaehkäisyyn, varhaiseen tunnistamiseen ja oikea-aikaiseen hoitoon tulee panostaa nykyistä vahvemmin. Oppilaitokset ovat keskeinen ja saavutettava paikka nuorten hyvinvoinnin tukemisessa, ja siksi myös niiden mielenterveyspalveluiden riittävä resursointi on tärkeä osa koko hyvinvointialueen mielenterveyspalveluiden kokonaisuutta.

Pirkanmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuusto toivoo, että mielenterveyspalveluiden kehittämisessä huomioidaan jatkossakin palveluiden yhdenvertaisuus, saavutettavuus ja inhimillisyys. Erityisesti nuorten mielenterveyden kriisin ratkaisemiseksi tarvitaan riittäviä resursseja, helposti saavutettavia palveluita sekä panostuksia ennaltaehkäisyyn ja varhaiseen tukeen.

Puheenjohtajaneuvoston hyväksymä 5.10.2026

Pirkanmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuuston puolesta:

Puheenjohtaja Helmi Salmelin

1. varapuheenjohtaja Enni Takala

2. varapuheenjohtaja Sonja Toivonen

3. varapuheenjohtaja Jero Lampila